

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

INTEGRITY INSPECTORATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(022) 820 601, fax (022) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr.73/29

mun. Chișinău

31.05.2024

Inspectoarea de integritate principală a Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Tatiana PLEȘCA, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul, în temeiul art. 35 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La 13.03.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea referitor la pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul, care a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, sub nr. 202402280004, în condițiile art. 30 alin. (1) al Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare – Legea nr. 132/2016).

Astfel, prin sesizarea menționată se invocă precum că potrivit Deciziei nr. 1/17(5/17) a Consiliului municipal Cahul din 30.01.2024 dna Prascovia Chiosa a fost delegată și candidatura acesteia fiind aprobată în componența Comisiei de cenzori a SA „Apă Canal” Cahul. Totodată, prin aceeași decizie a fost stabilită și votată îndemnizația inclusiv a membrilor Comisiei de cenzori a SA „Apă Canal” Cahul în mărime de 1500 lei, fiind denotată aparența de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul, manifestată participarea la luarea Deciziei nr. 1/17(5/17) care privește și stabilirea îndemnizației membrilor Comisiei de cenzori.

Potrivit datelor din SIA *e-Integritate*, s-a determinat că dna Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul (IDNP XXXXX) deține calitatea de subiect al declarării, în sensul art. 3 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale (*în continuare - Legea nr. 133/2016*).

Reieșind din materialele cazului disponibile la etapa verificării prealabile în special răspunsul primăriei mun. Cahul precum și scrisoarea dnei Prascovia Chiosa prin care aceasta indică, citat „a fost comisă o eroare de către persoana mea și anume votul meu pentru această decizie”, înregistrate în cadrul ANI cu nr. 4400 și corespunzător nr. 5330, coroborate la prevederile cadrului legal menționat supra și circumstanțele reflectate în sesizare se determină existența aparentei de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul.

Fiind atestată o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 prin procesul-verbal nr. 75/29 din 12.04.2024 în privința dnei Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-29/4205 dna Prascovia Chiosa a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese cât și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În temeiul prevederilor art. 19, art. 20 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 au fost solicitate și recepționate informațiile și documentele relevante controlului, analiza cărora permite a conchide următoarele:

Potrivit hotărârii CECE mun. Cahul nr. 57 din 15.11.2023 dnei Prascovia Chiosa i-a fost validat și i-a fost atribuit mandatul de consilier în Consiliul municipal Cahul.

Reieșind din procesul-verbal al ședinței ordinare a Consiliului municipal Cahul din 30.01.2024 în cadrul ședinței respective la chestiunea nr. 17 privind propunerea dlui XXXXX, consilier municipal, prin care propune de a stabili indemnizația membrilor Consiliului de Administrație și a Comisiei de Cenzori a SA „Apă Canal” Cahul, în valoare de 1500 lei de ședință au votat pro –14, contra – 0, s-au abținut -11. Tot aici, pentru propunerea dlui XXXXX, consilier municipal, prin care propune ca ședințele Consiliului de Administrație și Comisiei de Cenzori să fie gratis, au votat pro –10, contra –0, s-au abținut -15.

La fel, potrivit scrisorii Primăriei mun. Cahul nr. 02/1-14/5-657 prin decizia nr. 2/1(6/1) din 28.03.2024 cu privire la examinarea notificării din 22.02.2024 a Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat Consiliul municipal Cahul a abrogat Decizia nr. 1/17(5/17) din 30.01.2024. Astfel, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat prin notificarea nr. 1304/OT2-73 a stabilit că temeiul juridic în baza căruia Consiliul municipal Cahul a adoptat decizia sus-indicată depășește limitele competențelor de bază stabilite de legislația în vigoare, fiind solicitată abrogarea Deciziei nr. 1/17(5/17) ca fiind ilegală, or, Consiliul municipal Cahul având calitatea de acționar a SA „Apă Canal” Cahul nu este în drept să aprobe componența consiliului de administrație, iar în calitatea sa de acționar va participa la adunarea generală a acționarilor, desfășurată în strictă conformitate cu Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, unde va propune și va participa inclusiv la desemnarea membrilor Comisiei de Cenzori a entității vizate și alte subiecte.

În temeiul art. 9 alin. (3) din Codul administrativ prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

În sensul art. 85 alin. (3) Cod administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Mai mult, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt, în baza art. 87 alin. (1) din codul precitat.

Potrivit art. 92 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele și toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Conform art. 6 lit. b) al Legii nr. 132/2016 în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese [...].

În temeiul statuărilor art. 19 lit. b) al Legii nr. 132/2016 inspectorul de integritate efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese [...].

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 *conflict de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legi. *Interesul personal* este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

La fel, în temeiul art. 64 alin. (1) lit. a) și alin. (1¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea sunt supuse controlului obligatoriu de legalitate de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

În altă ordine, potrivit art. 48 alin. (3) lit. f) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni de competența adunării generale a acționarilor ține atribuția exclusivă de aprobare a regulamentului comisiei de cenzori, alegerea membrilor ei și stabilirea quantumului retribuției muncii lor și compensațiilor, [...].

Subsecvent, reiterând noțiunea conflictului de interese prin prisma elementelor sale constitutive și anume existența unui interes personal care este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, inspectorul de integritate reține că în speța supusă examinării nu s-a determinat existența, fără echivoc, a interesului personal ce ar rezulta din situațiile expres statuate de legiuitor al dnei Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul, în cazul participării la luarea deciziei privind stabilirea îndemnizației membrilor Comisiei de cenzori a SA „Apă Canal” Cahul. Astfel că, în circumstanțele expuse, în lipsa elementului esențial al conflictului de interese – interesul personal în accepțiunea Legii nr.133/2016, nu există situație de conflict de interese.

Totodată, cu titlu de remarcă se evidențiază că în procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu un subiect al declarării, inclusiv consilier local, are obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, în special prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, asigurarea transparenței și a controlului public al activității precum și responsabilitatea individuală și exemplul personal, potrivit art. 11 al Legii nr. 133/2016. Mai mult, alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației, în temeiul art.10 alin. (1) al Legii nr. 768/2000. Astfel că, atunci când se va afla într-o situație de conflict de interese în sensul noțiunii precitate anume subiectul declarării, inclusiv consilierul local, are obligația să întreprindă cu responsabilitate și diligență acțiunile prestabilite de legiuitor în vederea soluționării conflictului de interese în care se află, conform prevederilor art. 12 și art. 14 ale Legii nr. 133/2016.

În altă ordine, Decizia nr. 1/17(5/17) din 30.01.2024 urma a fi suspusă de către Cancelaria de Stat controlului obligatoriu de legalitate, prin prisma principiilor controlului administrativ care vizează, în principal, legalitatea activității autorităților administrației publice locale. Prin urmare, prin notificarea nr. 1304/OT2-73 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a determinat ilegalitatea deciziei enunțate pe motivul admiterii de către Consiliul municipal Cahul a unei proceduri viciate depășindu-și competențele legale la desemnarea membrilor în Comisia de Cenzori a SA „Apă Canal” Cahul și, implicit, la chestiunea privind stabilirea indemnizațiilor acestora, aceste atribuții ținând exclusiv de competența adunării generale a acționarilor a persoanei juridice vizate.

Concluzionând cele constatate, urmare a analizei materialului acumulat prin corelare în mod logico-juridic a normelor cadrului legal în materiile de referință și raportare la noțiunea conflictului de interese, se denotă lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. art. 19, 37, 38 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectoarea de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Prascovia Chiosa, consilier în Consiliul municipal Cahul.
2. Se aduce la cunoștința dnei Prascovia Chiosa actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspectoare de integritate principală
a Inspectoratului de Integritate**

Tatiana PLEȘCA